

Voda na hasenie požiarov, zdroje vody, podmienky na ich zriadenie, prevádzkovanie a poznatky zo zásahovej činnosti

Požiar je každé nežiadúce horenie, pri ktorom sú ohrozené životy a zdravie osôb, zvierat, majetok alebo životné prostredie. Na zabránenie nežiaduceho horenia používame hasiace prostriedky, ktoré ochladzujú horiace látky pod zápalnú teplotu. Základnou hasiacou látkou je jednoznačne voda. Má ochladzovací účinok, najväčšiu tepelnú kapacitu, relatívne nízku cenu, dá sa dopravovať hadicami a uchovávať v nádržiach bez zmeny vlastností. Zujtkovanie týchto vlastností vody je vo veľkej miere využívané aj jednotkami hasičských zborov.

Druhy zariadení na dodávku vody na hasenie požiarov

V legislatíve Slovenskej Republiky bol prijatý právny predpis – *vyhláška MV SR č. 699/2004 Z.z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov*, ktorá upravuje vlastnosti, podmienky prevádzkovania a zabezpečenia kontroly požiarnych vodovodov a zdrojov vody na hasenie požiarov. Tento predpis jednotne určil, že voda na hasenie požiarov sa zabezpečuje zariadeniami na dodávku vody na hasenie požiarov, ktoré sa členia na:

- a) Zdroj vody – *prírodný* (potok, rieka a jazero) a *umelý* (požiarna nádrž, požiarna studňa, verejný vodovod, vonkajší požiarny vodovod a nádrž na stálu zásobu vody). Zdroje vody musia mať vybudovanú prístupovú komunikáciu, vytvorené a označené dopravnou značkou čerpace miesto vhodné pre používanú hasičskú techniku a umiestnené do vzdialenosti podľa predmetného predpisu.
- b) Odberné miesta, ktoré sa členia na *nadzemný požiarny hydrant*, príp. *podzemný požiarny hydrant*, *výtokový stojan* a *plniace miesto*. Jednotlivé typy odberných miest pozostávajú z výtokovej armatúry s ovládacími ventilmi a prírubami umiestnené pod zemou alebo nad zemou, na ktoré je možné pripojenie požiarnej hadice, hadicového nadstavca, nasávacích hadíc resp. umožňuje plnenie nádrží mobilnej hasičskej techniky horným otvorom.
- c) Vnútorňý požiarny vodovod, ktorý sa navrhuje na prívod vody k hadicovým zariadeniam na prvý zásah pri hasení požiaru osobami, ktoré sa bezprostredne nachádzajú v stavbe alebo výtokom určeným pre hasičské jednotky na rýchly a účinný zásah v stavbe.
- d) Hadicové zariadenia, ktoré sa podľa typu rozdeľujú na *hadicové navijaky s tvarovo stálou hadicou* a *nástenné hydranty s plochými hadicami*. Tieto hadicové zariadenia sú vybavené okrem uzatváracieho ventilu hydrantovou hadicou a prúdnicou a slúžia na prvý zásah pri hasení požiaru prítomnými osobami.

Podmienky a zriaďovanie zariadení na dodávku vody na hasenie požiarov

Podmienky zriaďovania týchto zariadení vychádzajú zo všeobecného ustanovenia, že stavba má byť pre prípad vzniku a rozšírenia požiaru zabezpečená vodou na hasenie požiarov. Základom je, aby zdroj vody trvalo zabezpečoval vodu na hasenie požiarov najmenej po dobu 30 minút s vyhovujúcimi podmienkami na čerpanie vody. Množstvo vody sa určuje podľa druhu stavby a skutočnej plochy požiarneho úseku. Tieto hodnoty s následným návrhom druhu zariadenia a končiac typom a umiestnením odberného miesta tvoria súčasť projektovej dokumentácie – riešenia protipožiarnej bezpečnosti stavby. Zariadenia na dodávku vody na hasenie požiarov je potrebné pravidelne kontrolovať najmenej raz za 12 mesiacov. Súčasne každé inštalované zariadenie má byť označené značkou a príslušným popisom.

Využitie zariadení na dodávku vody na hasenie požiarov

Pri zásahovej činnosti sa ako základná hasiaca látka využíva voda. Vodu na hasenie požiarov čerpajú príslušníci jednotiek na hasičských staniach, pričom po príchode na miesto udalosti využívajú aj jestvujúcu verejnú vodovodnú sieť a vodu získavajú z označených odberných zariadení (podzemné resp. nadzemné hydranty). Zoznam odberných miest tvorí súčasť dokumentácie operačného strediska a ohlasovne požiarov a je využiteľný pre veliteľov zásahov pri samotných udalostiach. Ďalším zariadením na dodávku vody na hasenie požiarov sú nástenné hydranty a hadicové navijaky, ktoré slúžia na prvý zásah pri hasení požiaru osobami, ktoré sa bezprostredne nachádzajú v stavbe a súčasne aj pre zasahujúcu hasičskú jednotku. Dodávka dostatočného množstva hasiacej látky v krátkom časovom slede pomáha rýchlejšie lokalizovať a uhasiť požiar.

Okresné riaditeľstvo
Hasičského a Záchraného zboru
v Trebišove